

Vetyliikenne

Heikki Lindfors
Energiateollisuus ry

Sisältö

Liikenteen käyttövoimat

Tieliikenne

Meriliikenne

Lentoliikenne

EU-politiikka

Yleisiä huomioita

- Tieliikenne vastaa noin 90% EU:n sisäisen liikenteen päästöistä. Noin 70% tieliikenteen energiankulutuksesta on henkilö- ja pakettiautojen käyttöä.
  - Tulevaisuudessa sähkö pääasiallinen käyttövoima näille kevyille ajoneuvoille.
- Raskaan tieliikenteen ja meriliikenteen tulevaisuuden käyttövoimien suhde on epäselvä. Skenaarioita on tehty eri tahojen toimesta.
- Aihe on vahvasti ideologinen ja poliittinen, teknillis-taloudellisten realiteettien ohella.
- Tekninen kehitys on nopeaa. Autotehtaat eivät juuri julkista tietoa ennen ajoneuvomallin virallista esittelyä.
- Autoteollisuus on valtava teollisuussektori Euroopassa, 7 % BKT:stä.
- EU-politiikka ohjaa kehitystä monella tavalla.
  - Poliittiset ohjauskeinot aiheuttavat poliittisen riskin (esim. jakeluvuorituksen muutokset)
  - Lukuisia määriä eri asetuksia: CO2 päästöraja-arvot, vaihtoehtoisten käyttövoimien infra-asetus, uusiutuvan energian direktiivi, yleiset ilmastotavoitteet, jne.

Liikenteen käyttövoimat

Liikenteen käyttövoimat

Sähkö

Sähkö varastoidaan akkuihin. Sähkömoottori liikuttaa. Ajoneuvotarjontaa keskiraskaaseen kokoluokkaan asti. Infra kehittyy ajoneuvomäärien tahtiin.

Tulevaisuudessa dominoiva käyttövoima kevyissä ajoneuvoluokissa. Tarjonta laajenee jatkuvasti.

Metaani

Fossiilista tai uusiutuvaa.

Ajoneuvotarjontaa raskaimpaan kokoluokkaan asti.

Infra tyydyttävällä tasolla, laajenee.

Metanoli, Ammoniakki, e-kerosiini

Valmistettu uusiutuvista raaka-aineista.

Meri- ja lentoliikenteeseen.

Jakeluinfra pitää kehittää alusta alkaen.

Diesel (ja bensiini)

Ensisijainen ratkaisu raskaassa liikenteessä tähän mennessä, ja vielä seuraavan vuosikymmenen ajan.

Yleensä fossiilista, rajoitetusti bioperäistä polttoainetta tarjolla.

Vety, polttokenno

Vety varastoidaan paineistettuna tai nesteytettynä. Polttokenno muuttaa sähköksi. Sähkömoottori liikuttaa.

Varhaisessa laajemmassa testauksessa tietyillä valmistajilla.

Kaupallistuminen 2030-luvun alussa.

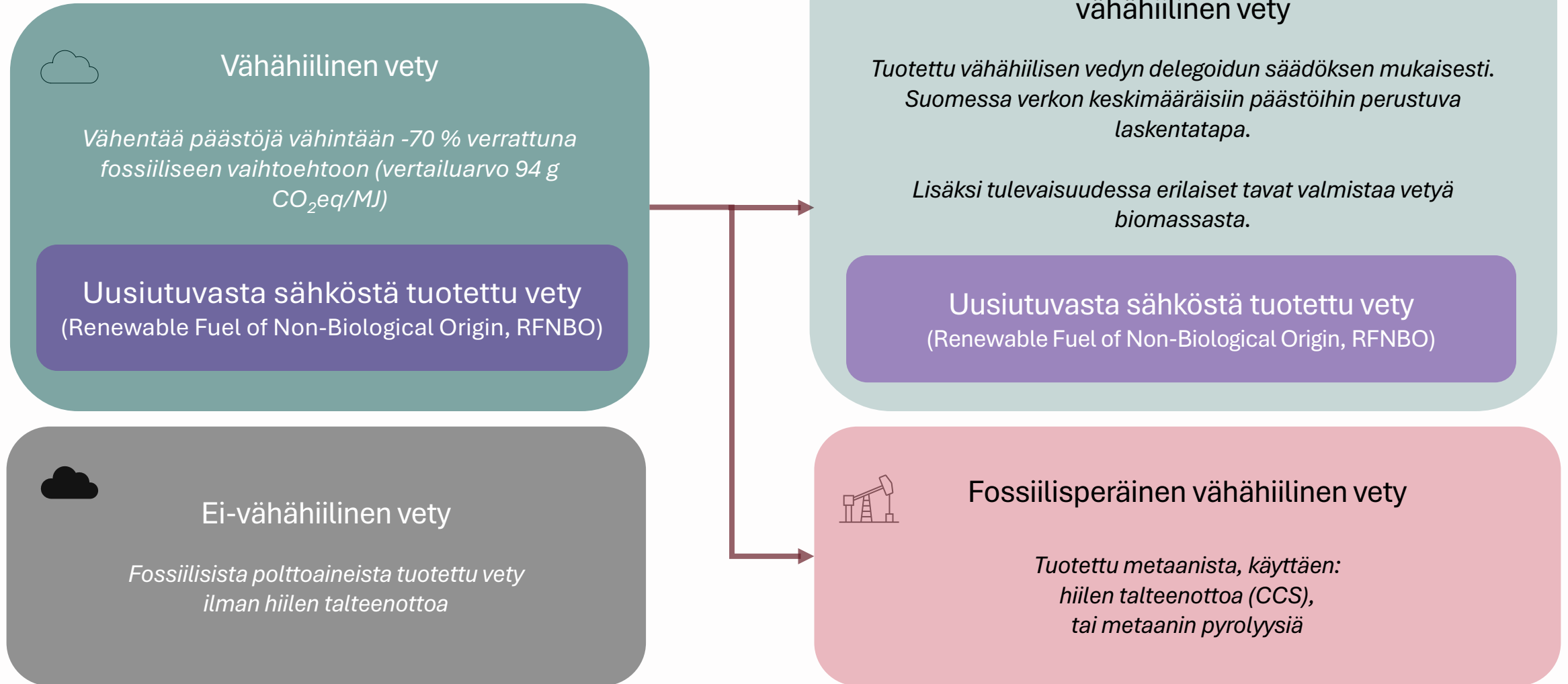
Vety, polttomoottori

Vety varastoidaan paineistettuna. Käytetään perinteisessä polttomoottorissa sellaisenaan, tai sekoituksena metaanin tai dieselin kanssa.

Lähes kaikki raskaan kaluston valmistajat kehittävät.

Ajoneuvojen tuotanto alkaa vuonna 2028.

Vedyn luokittelu

Tieliikenne

Autot, pakettiautot, bussit

- Sähköisten ajoneuvojen kilpailu- ja suorituskyky paranee jatkuvasti. Selvä valinta tavallisissa autoissa.
  - Lämmitystolppien päivitys Suomessa tarjoaa mahdollisuuden kotilataukseen.
- Kaasukäyttöinen kalusto tärkeä alueellisesti (bussit, jäteautot, jakeluautot, rekat)
- EU-regulaatio määrittelee vain sähkö- ja vetyajoneuvot nollapäästöisiksi. Ajoneuvojen päästöraja-arvot (gCO₂/km) ohjaavat nollapäästöisten suuntaan.
- Vetyautoja rajoitetusti markkinoilla, mm. Toyota, Hyundai. Merkittäviä teknisiä rajoituksia (esim. tiheä huoltoväli). BMW tuo oman mallistonsa markkinoille 2028.
  - Kysyntää voi olla ammattiliikenteessä (mm. taksit).
  - Kuluttajakysyntä mahdollista suurkaupungeissa joissa ei kotilatausmahdollisuutta (Suomessa Etelä-Helsinki).

Vaihtoehtoisten käyttövoimien rekkojen tarjonta lähivuosina

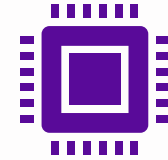
Kaasu

- Tarjontaa kaikissa raskaissa kokoluokissa
- Ajoneuvot hieman dieseliä kalliimpia
- Polttoaineen hinta verrannollinen dieselin kanssa
- EU-regulaatio rajoittaa tarjontaa pitkällä aikavälillä (2035-)

Sähkö

- Merkittäviä rajoituksia hyötykuormassa ja toimintamatkassa
- Ajoneuvotarjontaa noin 40 tonniin asti
- Raskaassa liikenteessä sähköistyminen etenee hitaammin kuin henkilöautoissa ja busseissa
- Ajoneuvot kalliita
- Maantielataus kallista – oma lataus- ja sähkön hankintamahdollisuus keskeistä kannattavuudelle.
- Megawattilatausverkosto alkaa kehittymään 2020-30 lukujen vaihteessa

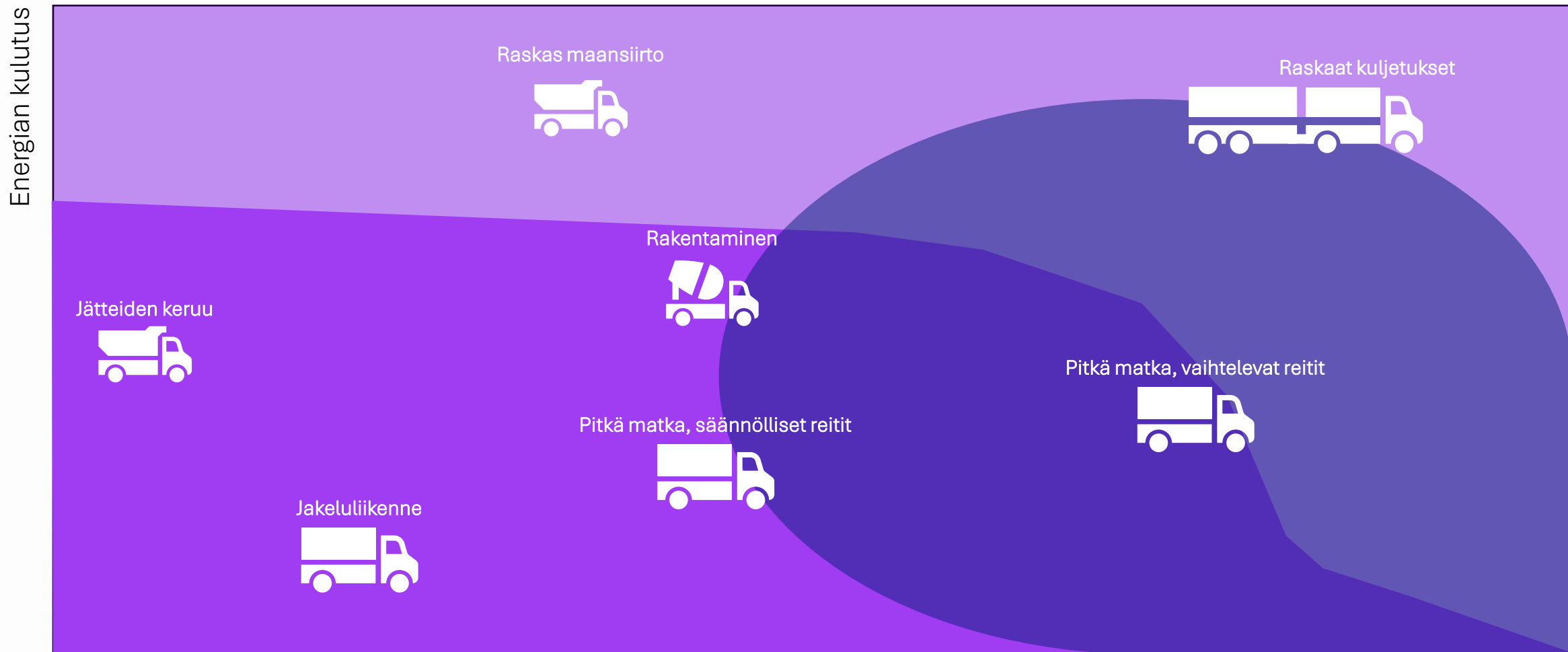
Vety

- Tarjontaa tulee 2020-30 lukujen vaihteessa
- Kalleimmat ajoneuvot ja infran kustannukset
- Polttoaineen hinta riippuu politiikasta
- Etu: suuri energiatehkeys ja parempi hyötysuhde kuin jatkojalosteilla

Diesel yhä johtava käyttövoima seuraavan kymmenen vuoden aikana. Kaasun markkinaosuus kasvaa, sähkön hitaammin.

Erilaisten raskaan tieliikenteen ajoneuvojen mahdolliset vaihtoehtoiset käyttövoimat

- Polttomoottori (LNG/Diesel)
- Sähkö
- Vety

Perustuu Volvon visioon 2020-luvun alusta

Vuosittainen ajosuorite

Meriliikenne

FuelEU Maritime

FuelEU Maritime velvoittaa yli 5000 bruttotonnia painavia EU:n satamissa käyviä aluksia*. Vuosittain EU:n satamissa käy 12 000 tällaista alusta, jotka käyttävät 41,7 Mton polttoainetta.

Sovelletaan 100 % EU satamien välillä toimivan aluksen energian käyttöön, ja 50 % EU:n ja kolmannessa maassa sijaitsevan sataman välillä toimivan aluksen energian käyttöön.

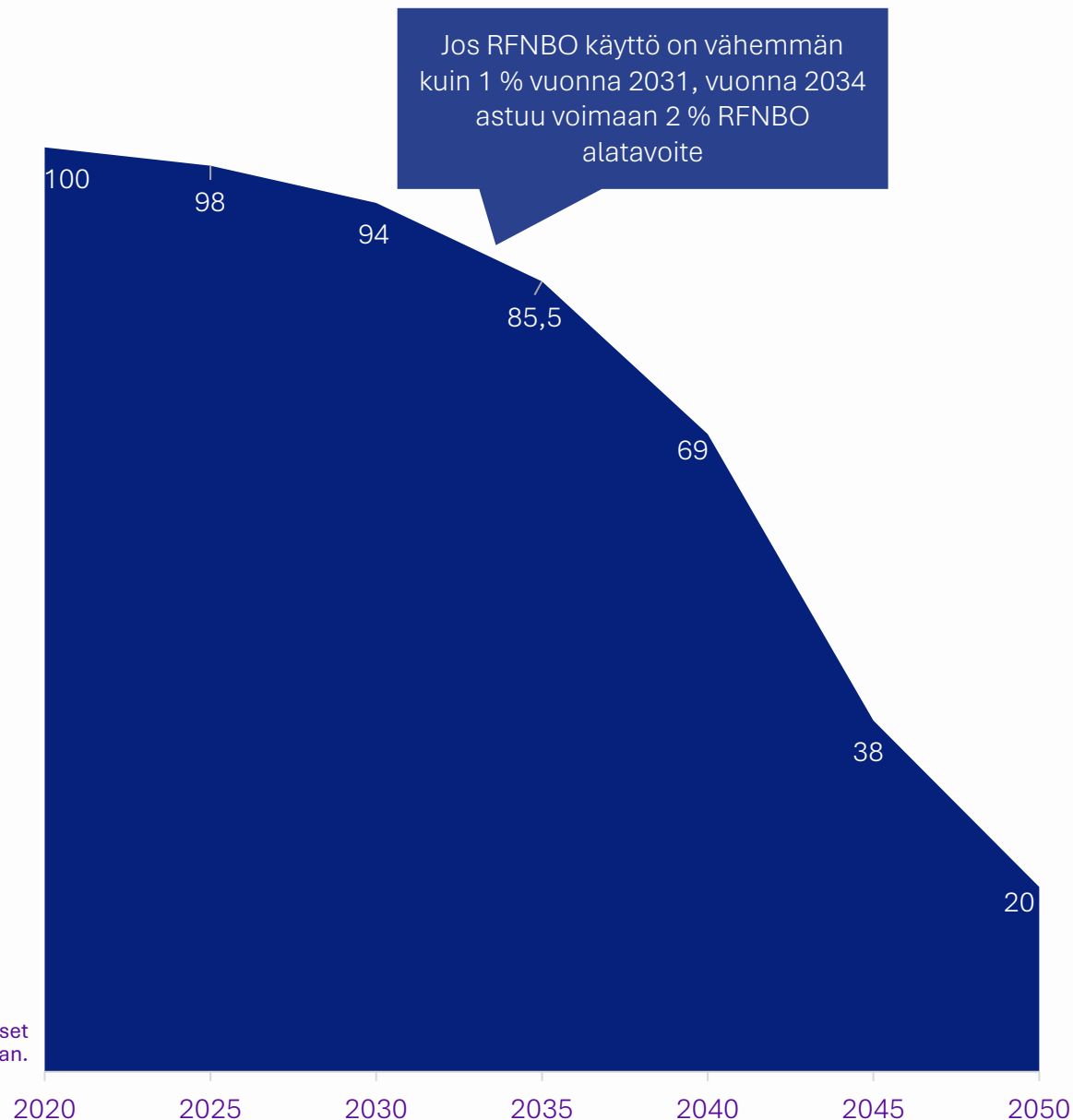
Alusten tulee vähentää energian käyttönsä kasvihuonekaasuintensiteettiään viereisen kuvaajan mukaisesti verrattuna 2020 tasoon. Vertailuluku on 91,16 gCO₂eq/MJ. Laskentatapa elinkaaripäästöperusteinen. Hiilidioksidi-, metaani- ja dityppioksidipäästöt huomioidaan.

Asetus ei ota kantaa mitä polttoaineita tai teknologiaa käytetään päästöjen vähentämiseen. Vähähiilistä vetyä voi käyttää, samoin kuin lng:tä ja biopolttoaineita. RFNBO:n käytössä käytetään 2x kerrointa vuosina 2025-2034.

Sovelletaan periaatteessa laivakohtaisesti, mutta mahdollisuus vapaaehtoiseen yhdistelemis (pooling) järjestelyyn.

Lisäksi laivojen tulee käyttää maasähköä ollessaan kiinnitettynä laituriin, paitsi jos ne käyttävät muuta päästötöntä teknologiaa.

* Soveltamisalan ulkopuolella: sota-alukset, kalastus- tai kalankäsittelyalukset, yksinkertaiset puurakenteiset alukset, ei-mekaanisesti kulkevat alukset, sekä valtio-omisteiset alukset joita ei käytetä kaupalliseen toimintaan.

Lentoliikenne

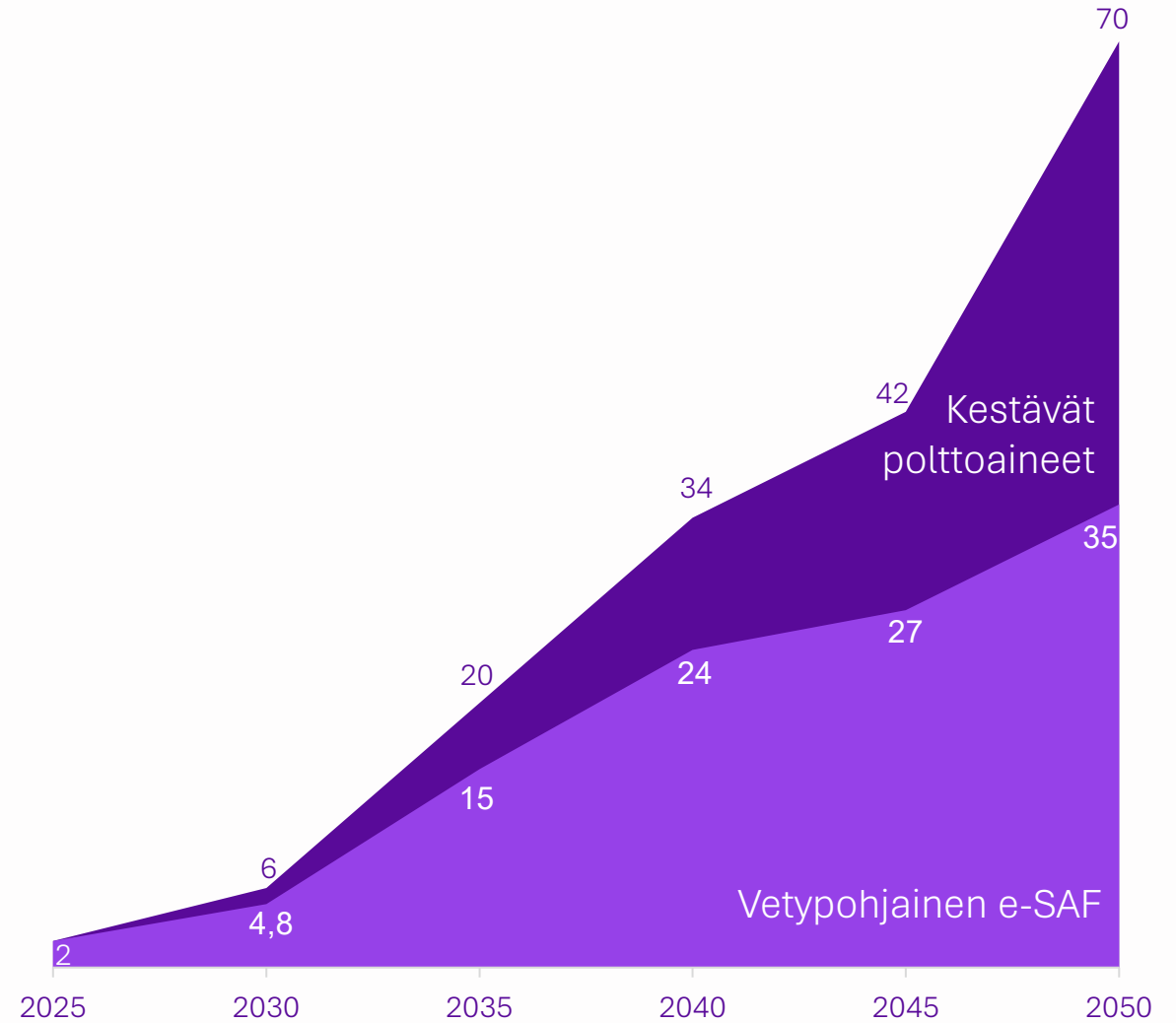
ReFuelEU Aviation

ReFuelEU Aviation –asetus velvoittaa EU:n lentokenttien ilma-alusten polttoaineen toimittajat vähitellen lisäämään toimituksissaan kestävien, erityisesti synteettisten polttoaineiden osuutta kerosiinista.

Vain elektrolyyttistä vähähiilistä vetyä voi käyttää, ei fossiilisperäistä.

Muut kestävät polttoaineet voivat olla biopolttoaineita tai kierrätettyjä hiilipitoisia polttoaineita.

Tuleva EU-politiikka

Tulevaisuuden trendit: Industrial action plan for European automotive sector (5.3.2025)

Digitalisaatio ja automaatio

- Autonomiset ajoneuvot
- Kyberturvallisuus
  - Pääsy ajoneuvon dataan
- Kaksisuuntainen ja älykäs lataus

Infra

- Latausasemien verkkoon pääsy
- Raskaan liikenteen latausverkosto TEN-T teillä

Akut ja materiaalit

- Akkujen tuotanto
  - tuonti maista joissa tuotantoa tuetaan voimakkaasti (Kiina)
  - Akkujen valmistus ja raaka-aineriippuvuus
- Akkujen korjausmahdollisuus
- Ajoneuvojen materiaalien kestävyyskysymykset
- Komponenttien valmistus Euroopassa

Taloudellinen ja sosiaalinen ohjaus

- Yritysten ajoneuvokalusto (corporate fleets)
  - 60 % uusien autojen kaupasta tapahtuu yritysten kautta (ml. leasing)
- Liikenneköyhyys
  - Puhtaat käyttövoimat liian kalliita monille

Kiitos mielenkiinnosta!

Heikki Lindfors

Johtava asiantuntija, kaasuja ja vetyä

heikki.lindfors@energia.fi

0400 216 797

Energiateollisuus